

Medlem af Inatsisartut
Mette Arqe-Hammeken, Naleraq
/Her

Brevdato: 08-10-2026
Sagsnr.: 2026 - 14948
Akt-id: 26748455

Postboks 1614
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 54 10
E-mail: pan@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Svar på § 37-spørgsmål nr. 164-2026 vedr. piniartut

Kære Mette Arqe-Hammeken

Du har i henhold til § 37, stk. 1 i Forretningsorden for Inatsisartut stillet spørgsmål til Naalakkersuisut vedr. piniartut.

Spørgsmålene er henvist til min besvarelse.

1. Er Naalakkersuisuts beslutning fra 2023 om, at kød og mattak fra hvid- og narhvaler fanget i Østgrønland ikke må sendes eller medbringes til Vestgrønland samt ikke må sendes til Danmark, fortsat gældende?

Svar:

Grønland er omfattet af CITES (Convention on International Trade in Endangered Species), også kendt som "Washington-konventionen", som regulerer international handel og transport med truede arter. Grønland er herigennem forpligtet til at overholde CITES-regler for eksport (udførsel) af produkter fra truede dyr.

CITES regulerer ikke handel og transport af truede arter internt i Grønland.

Hvad angår forsendelse til Danmark foretages årligt en vurdering af, hvorvidt eksport kan skade bestandene af visse arter under CITES, blandt andet hvidhval og narhval.

Med hensyn til narhval blev der indført eksportstop i 2006. Årsagen var, at den videnskabelige CITES-myndighed ikke kan udelukke, at eksport kan skade bestandene af narhvaler.

Med hensyn til hvidhval pålagde Inatsisartut i 2022 Naalakkersuisut at tildele en teknisk fangstkvote for hvidhval i Østgrønland. Den tekniske kvote overstiger den biologiske rådgivning om nul-fangst af hvidhval i Østgrønland, da tilstedeværelsen af hvidhvaler anses som migrerende arter, og ikke som en fast hvidhvalbestand i Østgrønland. DNA-analyser har vist at hvidhvalerne har identiske DNA med hvidhvaler fra Svalbard i Norge, hvor de er fredet.

Daværende Naalakkersuisut gjorde i svarnotetet til behandlingen af EM 2022/54 og 64 opmærksom på, at: *“Introduktionen af midlertidig teknisk hvidhvalkvote kan dog medføre en total eksportstop for hvidhvalprodukter fra den eksisterende bæredygtige hvidhvalfangst i Vestgrønland, jf. Washington-konventionen (CITES), da det vil være imod den videnskabelige rådgivning som CITES kræver”*.

Naalakkersuisut tildelte i december 2022 en teknisk kvote til fangst af 30 hvidhvaler i Østgrønland perioden 2022-2027.

På baggrund af den tekniske kvote til fangst af hvidhvaler i Østgrønland kunne den videnskabelige CITES-myndighed ikke udelukke, at eksport kan skade bestandene af hvidhvaler. Når det ikke kan udelukkes, at eksport af en art kan skade bestanden, er den administrative CITES-myndighed automatisk forpligtet til at indføre et midlertidigt eksportstop for den pågældende art. Tilsvarende er det ikke muligt for andre lande at udstede CITES-importtilladelser for den pågældende art.

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning indførte som CITES-myndighed i Grønland midlertidigt eksportstop for hvidhvalprodukter, herunder kød og mattak, d. 3. marts 2023.

De midlertidige eksportstop for produkter af narhval og hvidhval er gældende, indtil den videnskabelige CITES-myndighed igen kan udelukke, at eksport kan skade bestanden.

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

“Der er ikke politisk vedtaget regler, der regulerer handel eller fragt af mattak og kød fra hvid- og narhvaler internt i Grønland. APNIPN kan oplyse at der er udstedt nye licenser til Østgrønland vedr. narhvaler, hvorefter det er muligt at sende mattak og kød internt i Grønland. Se sagen om hvidhval i svar 2.”

2. Hvilket retsgrundlag blev den pågældende beslutning truffet på baggrund af, og i hvilken bekendtgørelse, lov eller anden bestemmelse er forbuddet fastsat? Naalakkersuisut bedes oplyse datoen for beslutningen, sagsnummeret samt det konkrete retsgrundlag.

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning indførte som CITES-myndighed i Grønland midlertidigt eksportstop for hvidhvalprodukter, i overensstemmelse med CITES artikel IV stk 2(a), som fastslår, at en eksporttilladelse kun må udstedes, hvis den videnskabelige myndighed i eksportlandet har vurderet, at eksporten ikke vil være til skade for artens

overlevelse. Kravet i konventionen er udmøntet i § 7 stk. 2 i *Hjemmestyrets bekendtgørelse om eksport og import af vilde dyr og planter mv. omfattet af konventionen af 3. marts 1973 om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (Washingtonkonventionen/CITES)*

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

”Der er ikke politisk vedtaget regler, der regulerer handel eller fragt af mattak og kød fra hvid- og narhvaler internt i Grønland. APNIPN kan oplyse at der er udstedt nye licenser til Østgrønland vedr. narhvaler, hvorefter det er muligt at sende mattak og kød internt i Grønland.

For så vidt angår hvidhvaler, har APNIPN ikke udstedt tilsvarende licenser til Østgrønland. Dette skal ses i lyset af baggrunden for fastsættelsen af hvidhvalkvoten i området. Inatsisartut besluttede ved behandlingen af pkt. EM2022/54 og 64 at der skulle fastsættes en hvidhvalkvote i Østgrønland med henblik på at understøtte den lokale selvforsyning. Som begrundelse for forslaget står det bl.a., at ”... borgerne i Østgrønland med så stort geografisk afstand, og med så få mennesker skal kunne ernære sig selv med fangst og forsyne sig selv med kød, som den kæmpe natur kan give.” Det fremgår således af beslutningsgrundlaget, at formålet var at sikre, at borgerne i Ittoqqortoormiit og Tasiilaq kunne ernære sig gennem fangst og forsyne sig selv med kød fra de levende ressourcer i området. Forslaget blev enstemmigt vedtaget.

På baggrund af Inatsisartuts beslutning blev der fastsat en teknisk kvote på i alt 30 hvidhvaler for Østgrønland. Det fremgår endvidere af den NDF-vurdering om hvidhvaler, der blev afleveret til Naalakkersuisut i marts 2023, at kvoten netop blev fastsat af hensyn til den lokale kødforsyning i Østgrønland.

For at sikre, at kvoten anvendes i overensstemmelse med dette formål, og at fangsten bidrager til lokal forsyning og selvforsyning i Østgrønland, er der ikke udstedt licenser, som giver mulighed for afsætning eller forsendelse af hvidhvalkød og mattak til andre dele af Grønland. Denne begrænsning er fastsat med hjemmel i § 8, stk. 1, nr. 6 og 9 i Landstingslov nr. 12 af 29. oktober 1999 om fangst og jagt.”

3. Hvad er begrundelsen for, at kød og mattak fra hvid- og narhvaler fanget i Østgrønland ikke må sendes eller medbringes til Vestgrønland? Er beslutningen begrundet i biologisk rådgivning, hensynet til bæredygtighed, fødevareforsyningen i Østgrønland, kontrollensyn eller andre forhold?

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

” Se svar på 2 ”.

4. Findes der på nuværende tidspunkt begrænsninger eller forbud mod, at kød og mattak fra hvid- og narhvaler fanget i Vestgrønland kan sendes, medbringes eller sælges mellem forvaltningsområder, kommuner, byer eller bygder? Hvis ja, hvor gælder disse begrænsninger, og hvad er grundlaget for dem?

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

”Der er ikke politisk vedtaget regler der regulerer handel eller fragt af mattak og kød fra hvid- og narhvaler internt i Grønland. Se også svar til 2.

I gældende bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af hvid- og narhvaler nr. 3 af 27. januar 2017 er der i §§ 21-23 betingelser for salg, indhandling og salg af hvid- og narhvaler, som gælder for hele Grønland.

For bestanden henholdsvis ”Vestgrønland” og ”Qaanaaq” er der ingen biologisk rådgivning om nul-fangst, og derfor ingen grund til begrænsning eller forbud mod salg og indhandling p.t. Kvoten i bestanden ”Vestgrønland” er sjældent opbrugt. Det er forskellen mellem Vest- og Østgrønland, idet Naalakkersuisut for første gang indførte en teknisk hvidhvalkvote på i alt 30 i Østgrønland i december 2022. Der har været en hvidhvalkvote for bestanden ”Vestgrønland” og for bestanden ”Qaanaaq” siden 2004, hvor der ikke er begrænsning i forhold til udnyttelsen, vel at mærke når fangsten er sket lovligt.”

5. Hvis der findes sådanne begrænsninger i Vestgrønland, bedes Naalakkersuisut redegøre for de enkelte begrænsningers retsgrundlag, formål og geografiske anvendelsesområde. Naalakkersuisut bedes samtidig redegøre for, hvordan disse adskiller sig fra de regler, der gælder i Østgrønland.

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

”Der ses ikke at være de anførte begrænsninger, jf. svar til spørgsmål 4. Forskellen mellem Øst- og Vestgrønland er, at der ikke er biologisk rådgivning om fangst af hvidhvaler i Østgrønland, og at de hvidhvaler der vandrer kommer fra Svalbard, og ikke faste bestande i Grønland.”

6. I forbindelse med fastsættelsen af kvoterne for hvid- og narhvaler i Østgrønland i 2026 har Naalakkersuisut da vurderet, om der kan åbnes mulighed for, at kød og mattak fra lovligt fangede dyr i begrænset og kontrolleret omfang kan sendes, medbringes eller sælges til Vestgrønland? Hvis en sådan vurdering er foretaget, hvad var konklusionen?

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

” Der er ikke lavet vurdering om der kan åbnes mulighed for, at kød og mattak fra lovligt fangede hvidhvaler i begrænset og kontrolleret omfang kan sendes, medbringes eller sælges til Vestgrønland, idet hvidhvalkvoten i Østgrønland er teknisk kvote.

Som nævnt kan produkter fra lovlig nedlagt narhval fragtes fra Øst- til Vestgrønland. I henhold til gældende bekendtgørelse må fangst af hvid- eller narhvaler ikke sælges, førend kommune- eller bygdekantoret ved stempel på licensen har registreret fangsten.

Det er forbudt at købe, sælge eller modtage mattak, kød og tænder fra ulovligt nedlagte hvid- eller narhvaler.

Salg eller køb af fangsten, eller dele heraf, må ikke finde sted, før indehaver af licensen påtegner en kopi af licensen. Denne skal i en salgssituation på anmodning kunne fremvises. Afkopien skal fremgå, at fangsten er registreret af en kommunal myndighed.”

7. Hvordan vurderer Naalakkersuisut, at mulighederne for, at fangere kan opnå større indtægter gennem salg af kød og mattak fra lovligt fangede dyr, kan udvides i henholdsvis Østgrønland og Vestgrønland uden at tilsidesætte hensynet til bæredygtighed, kontrol og den lokale fødevareforsyning?

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning:

” Naalakkersuisut har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at vurdere mulighederne for at fangere kan opnå større indtægter gennem salg af kød og mattak fra lovligt fangede dyr, da der f.eks. ikke er godkendte produktionsanlæg til kød i Østgrønland eller andre former for kontrolpunkter, hvor vi kan få data til at vurdere andet end ved fangstrapporteringer.

Derudover har Naalakkersuisut ikke mulighed for at indføre kontrolleret salg da salg hovedsageligt foregår via sociale medier og andre kanaler som Naalakkersuisut ikke har kontrol over.

Endelig skal det gentages, at den biologiske rådgivning er nul både for hvid- og narhvaler for Østgrønland. Ved fastsættelsen af de nævnte kvoter kan bæredygtighed allerede være berørt negativt.

Generelt er det Naalakkersuisuts politik at selvforsyning øges uden at kompromittere bæredygtighedsprincippet.”

8. Har Naalakkersuisut overvejet at lempe, ændre eller ophæve beslutningen fra 2023 eller andre gældende begrænsninger for transport og salg af kød og mattak fra hvid- og narhvaler internt i Grønland? Hvis ja, hvordan? Hvis nej, hvorfor ikke?

Svar:

Departementet for Miljø, Natur, Energi og Forskning har indhentet følgende bidrag fra Departementet for Fiskeri, Fangst, Landbrug og Selvforsyning vedrørende transport af produkter af narhval og hvidhval internt i Grønland:

”Jf. svar til 6.

APNIPN har ændret på de udstedte 2026 licenser for narhvaler, således fragt fra Øst- til Vestgrønland er genåbnet.

Naalakkersuisut har p.t. ingen planer om ændring af gældende bekendtgørelse i relation til betingelserne for salg, indhandling. Hvis der er behov for ændringer, kan det tages med i betragtning når bekendtgørelsen revideres.”

Med venlig hilsen

Jørgen Rosbach